

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní a mateřská škola Brno, Husova 17

Husova 17 / 219, 602 00 Brno

Identifikátor školy: 600 108 261

Termín konání orientační inspekce: 15. – 17. květen 2002

Čj.	127 141/2002-11081
Signatura	ol2zv104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Základní a mateřské školy Brno, Husova 17 je Město Brno, Městská část Brno-střed. Je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou a je zřizována na dobu neurčitou. Statutárním orgánem školy je ředitelka, která byla do funkce jmenovaná dle zákona. Kontrolou zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol bylo zjištěno, že název školy „Základní škola a mateřská škola“ odporuje současné legislativě. Škola byla s tímto názvem do sítě škol, předškolních a školských zařízení zařazena. Dále bylo zjištěno, že název školy uvedený ve zřizovací listině není shodný s názvem školy uvedeným v předloženém rozhodnutí o zařazení do sítě a to v dovětku - příspěvková organizace. Dne 23. května 2001 byla podána žádost o změnu zařazení školy - předškolního zařízení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 18. 4. 2001.

Hlavním účelem a předmětem činnosti, pro který je organizace zřízena, je výuka a výchova v oblasti základního školství a příprava žáků pro další studium a praxi. Výuka probíhá ve dvou budovách - Husova 17, Brno a Rašínova 3, Brno podle vzdělávacích programů Obecná škola - I. stupeň, Základní škola - II. stupeň. Škola zabezpečuje rovněž pro své žáky a žáky z okolních škol výcvik plavání v Lázních města Brna na Rašínově 12. Prioritou procesuální stránky výchovy a vzdělávání je alternativní výuka podle daltonského plánu s principy svobody a zodpovědnosti žáků při výběru činností, samostatného učení v projektech realizovaných v blocích a spolupráce v týmu.

Základní škola je rovněž cvičnou školou Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně a realizuje pedagogickou praxi studentů v oborech učitelství.

Součástí organizace je mateřská škola, provozující svoji činnost. Školní jídelna zabezpečuje stravování dětí a zaměstnanců, se souhlasem zřizovatele také stravování cizích strážníků (žáci Církevní střední zdravotnické školy Brno, Opletalova 6, důchodci a bývalí zaměstnanci školy, děti z Mateřské školy Brno, Pellicova). V souladu s ustanovením zřizovací listiny jsou poskytovány stravovací služby za úplatu pro jiné osoby.

V souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. BM0001/246 s účinností od 1. 1. 2000 škola tedy sdružuje:

Základní školu	kapacita 640 žáků
Mateřskou školu	kapacita 25 dětí
Školní družinu	kapacita 160 žáků
Školní jídelnu	kapacita 600 jídel

Porovnáním počtu žáků vedených ve statistickém výkazu o základní škole: Škol (MŠMT) V3-01 a skutečného stavu k datu 30. září 2001 dle katalogových listů a evidence žáků navštěvujících družinu bylo zjištěno, že výkaz byl vyplněn správně a není překračována povolená kapacita příslušných zařízení.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání na základní škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům. V inspekční zprávě je zhodnocena oblast plánování a přípravy výuky, úroveň personálních, materiálních a psychohygienických podmínek a kvalita výuky (organizace, formy a metody výuky, motivace

a hodnocení, interakce a komunikace) ve sledovaných předmětech zvláště na I. a II. stupni, dále je uvedeno hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí. V kapitole o dalších zjištění je uvedeno dílčí hodnocení práce školní družiny a školní jídelny, kvalita výchovného poradenství a úroveň vzdělávání učitelů. Hodnocení činnosti mateřské školy nebylo předmětem inspekční činnosti. Současně s orientační inspekcí probíhala tematická inspekce, jejíž předmětem bylo zhodnocení úrovně začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do realizovaného vzdělávacího programu.

I. stupeň

Český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, hudební a výtvarná výchova

Výuka všech výše jmenovaných předmětů probíhala v budově na ul. Rašínova v předepsané časové dotaci podle schválených učebních dokumentů Obecné školy. Byla připravená jednak na běžný způsob výuky, ve kterém vyučovací hodina trvá čtyřicet pět minut, jednak na způsob blokové výuky, ve kterém se jednalo o vyučování podle daltonského plánu. Díky přípravě podle daltonského plánu bylo možné zhlédnout a zhodnotit průběh a výsledky vzdělávání ve výše uvedených předmětech a to ve všech třídách a ročnících prvního stupně. Učitelky měly zpracované tematické plány dvojí. Jedny slouží jako podklad pro přípravu na běžný styl výuky, druhé jsou vynikajícím projektovým pracovním prostředkem pro plánování a přípravu výuky podle daltonského plánu. Studium předložených plánů bylo zjištěno, že nedochází k obsahové duplicitě probíraného učiva a východiskem přípravy je samostatná práce, samostatné učení, svoboda výběru učebních činností, možnost alternativního výběru řešení předkládaných úkolů, zodpovědnost a spolupráce žáků. Plánování je v práci učitelů mimořádně důležité, je ucelené, systémově pojímané za celý první stupeň a zabývá se modelovými situacemi. Bezprostřední písemné přípravy všech vyučujících byly vzorně promyšlené, protože se zabývaly všemi prioritami procesualních stránek interakce. O žácích se specifickými vývojovými poruchami učení jsou všechny vyučující informované, v přípravě se touto problematikou zabývaly velmi efektivně. Výuka je plánována a připravována na vynikající úrovni.

Personální podmínky pro výuku všech sledovaných předmětů jsou na prvním stupni optimální. Všechny učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vynikající kvalita výuky podle daltonského plánu a výrazná převažující pozitiva, zjištěná sledováním vyučovacích hodin, které byly organizovány běžným stylem, byla dána nejen jejich kvalifikačními předpoklady, ale především vysokou profesní zdatností, kterou si neustále pravidelně všechny učitelky doplňují buď způsobem celoživotního vzdělávání nebo průběžným vzděláváním, školením, organizováním vlastních seminářů pro sebe nebo pro jiné školy. Vysoká úroveň vzdělávání a výchovy byla dána také kvalitním a podnětným učebním prostředím, které bylo uzpůsobeno pro oba styly výuky, efektivním užitím názoru, didaktické a audiovizuální techniky, encyklopedické a studijní literatury, učebnic a připravených textů pro samostatnou práci. Svobodný pohyb žáků, potřebná volnost a zažitá pravidla napomáhaly maximálně respektovat psychohygienické zásady učení. Žáci například odcházeli na toalety poté, co odložili třídní symbol na svoji lavici. Učebny byly vyvětrané, tělovýchovné aktivity a relaxace se objevily ve všech vyučovacích hodinách. Žáci nejevili známky únavy. Pouze v jednom případě (náhlé onemocnění) byl kontaktován rodič pro nevolnost. Reakce vyučující byla profesionální.

Ve vyučování bylo použito adekvátních didaktických forem organizace výuky, které

žákům jednak vyhovovaly a odpovídaly jejich věku a potřebám, jednak byly efektivní vzhledem k charakteru probíraného učiva. Vyučovací cíle (poznávací, hodnotové, dovedností, návykové, kompetentní) byly žákům předkládány jasně a srozumitelně, oni s nimi dokázali racionálně pracovat. Uměli si učební činnost efektivně rozplánovat, dokázali pracovat podle principu odložené pozornosti, své problémy si nejdříve vyřešili sami, znali princip vzdělávání podle daltonského plánu. Tato skutečnost se projevila nejvíce v blokové výuce, při projektovém vyučování, v týmové práci a při všech kooperativních činnostech. Účelnost organizace, metod a použitých forem výuky byly na vynikající úrovni.

Učitelky žáky evokovaly podporující motivací jak v úvodu, tak v průběhu sledované výuky. Stimulovaly je k učebním činnostem aktivní formou a trvalým soustavným hodnocením posilovaly jejich sebevědomí.

Žáci komunikovali zcela otevřeně, ke komunikaci měli vytvořené ze strany vyučujících vynikající podmínky. Jejich vyjadřování bylo přesné a výstižné, na mimořádné úrovni dokázali sami sebe nebo jiné hodnotit. Interakce byla živá, učitelky zastávaly jak roli pozorovatele, tak roli vzdělavatele, vychovatele a pomocníka.

Kvalita sledovaného průběhu vzdělávání měla ve všech posuzovaných oblastech vynikající úroveň.

Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin anglického jazyka odpovídal schválenému učebnímu plánu, členění učiva v jednotlivých ročnících korespondovalo s učebními osnovami. Vypracované tematické plány respektují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Výukové cíle ve sledovaných hodinách vhodně navazovaly na dříve probrané učivo. Příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla pečlivá a promyšlená. Učitelky jsou informovány o žácích se specifickými poruchami učení a chování a o žácích integrovaných. Individuální přístup k nim byl zaznamenán nejvíce v blokové výuce s daltonským plánem při samostatné práci. Výuka byla naplánována a připravena velmi dobře.

Vyučující splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku anglického jazyka na I. stupni v souladu s platnou právní normou. Sledovaná výuka probíhala v kmenových třídách nebo odborných učebnách. Třídy byly vybaveny běžným způsobem, pro výuku daného předmětu byly málo podnětné. Ve vyučovací hodině s daltonským plánem, která probíhala ve studovně, mohli žáci více využít jejího podnětného vybavení, např. mapy, knižní fond, slovníky, časopisy a další materiály dle potřeby. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, nakopírovanými listy, obrázky a tabulí, k poslechu byl využit magnetofon. Horko a nemožnost větrání učeben měly negativní vliv na psychohygienu učení (Budova na ul. Husova je v blízkosti rušné křižovatky). Zařazením relaxačních chviliek nebo střídáním metod práce se ji učitelky snažily zlepšit. Personální podmínky byly vynikající, materiální a psychohygienické průměrné.

Celková organizace vyučování byla efektivní, užití formy a metody práce na sebe logicky navazovaly. Učitelky dbaly na správnou výslovnost žáků, zařazovaly skupinovou práci a práci ve dvojicích s cílem posílit řečové dovednosti žáků. Nechybělo využití mezipředmětových vztahů (dějepis, zeměpis). Hodiny byly vedeny výlučně v anglickém jazyce, interpretace učiva byla bezchybná. Vyučovací hodiny byly organizovány na velmi dobré úrovni.

Vstupní motivace byla nevýrazná nebo chyběla. Průběžnou motivací, která byla velmi dobrá, motivovaly učitelky žáky lépe a účelněji. Objektivním a spravedlivým hodnocením, které mělo pozitivní vliv na jejich aktivitu, posilovaly u nich trvalý zájem o daný předmět. Velmi

pečlivě bylo pracováno s chybou.

Ohleduplný přístup učitelek k žákům byl opětován jejich slušným chováním a jejich zájmem o práci. Žáci byli trvale aktivizováni a zaměstnáváni různými činnostmi. V hodinách vládla příjemná pracovní atmosféra. Verbální i neverbální komunikace všech učitelek byla na velmi dobré úrovni.

V anglickém jazyce, kromě podmínek materiálních a psychohygienických, převažovala v ostatních posuzovaných oblastech pozitivita. Celková kvalita výuky anglického jazyka byla velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti na první stupni

Průběh a výsledky vzdělávání měly ve sledovaných oblastech na prvním stupni mimořádně příkladnou úroveň.

II. stupeň

Český jazyk a literatura, dějepis, občanská výchova

Předměty vyučují na druhém stupni čtyři učitelé, z nichž jedna vyučující byla v době inspekce v pracovní neschopnosti. Zastupovala ji studentka pedagogické fakulty, která ve škole vykonávala pedagogickou praxi. Dotace hodin jmenovaných předmětů odpovídala platným učebním dokumentům. Tematické plány byly zpracovány v souladu s osnovami. Učitelé byli na vyučování vždy pečlivě připraveni, hodiny byly promyšleny a navazovaly na dříve probrané učivo.

Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku sledovaných předmětů dané platnou právní normou. Absolvovali rovněž kurz s názvem Daltonské metody ve vyučování.

Sledované vyučování probíhalo v kmenových třídách, jejichž vybavení není na výuku daných předmětů zaměřeno. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice, pracovní sešity a atlasy a vedou si poznámky v sešitech. Další pomůcky a didaktická technika v hodinách většinou chyběly. Škola má k dispozici studovnu, která je naopak velmi dobře materiálně vybavena (příručky, slovníky, encyklopedie, počítače s výukovými programy, tabelární přehledy gramatických jevů, didaktická technika); v ní se žáci na výuku podle potřeby střídají (zejména v rámci daltonských bloků). Učitelé vypracovávají vlastní pracovní listy, které zařazují jak do hodin s daltonskými prvky, tak do hodin klasických.

Psychohygienické podmínky byly ovlivněny polohou budovy školy. V hodinách s daltonskými prvky si žáci své potřeby z hlediska psychohygieny bez problémů regulovali sami, avšak v klasických hodinách relaxační prvky chyběly.

Vyučovací hodiny *českého jazyka* byly organizovány jako běžné vyučovací hodiny trvající 45 minut, vedené frontálně s ojedinělým zařazením skupinové práce a didaktickými hrami. Žáci pracovali s učebnicí a nakopírovanými cvičeními. V mluvnických hodinách se střídaly stručné pokyny učitelek s jednoslovnými odpověďmi žáků. Písemné úkoly byly vždy společně zkontrolovány a řešení odůvodněno, žáci však neměli příležitost k souvislému vyjadřování. V hodině slohu bylo zařazeno mluvní cvičení a reprodukce textu. Zde naopak prokázali, že jsou schopni samostatně si připravit souvislý projev a bez přípravy ho přednést, což svědčí o tom, že jejich komunikativní dovednosti jsou rozvíjeny. Předložené slohové práce žáků mají dobrou slohovou úroveň, větší množství pravopisných nedostatků se vyskytlo zejména u žáků se specifickými poruchami učení (SPU). Vstupní motivace byla vesměs nahrazena sdělením tématu hodiny. Opakování dříve získaných poznatků ve většině hodin

chybělo, klasifikace byla sledována jen v jedné hodině u jednoho žáka. Byla objektivní a zdůvodněná. Vzájemné hodnocení žáků ani sebehodnocení nebylo zaznamenáno. K průběžné motivaci užívaly učitelky pozitivního posilování, popř. spojení probíraného učiva s jeho praktickým využitím. Ve většině hodin chyběl závěr, a to jak shrnutí obsahu hodiny, tak zhodnocení práce žáků. V hodinách vládla pracovní atmosféra, učitelé mají přirozenou autoritu, žáci dodržují stanovená pravidla chování.

V hodinách *dějepisů a občanské výchovy* se vyučovalo jak klasicky, tak i s využitím daltonských prvků. V *dějepisě* žáci pracovali s mapou, atlasy, pracovními listy a většinou samostatně řešili zadané úkoly. V úvodu hodin nechyběla instruktáž, avšak v závěru byly vyplněné listy odevzdány bez okamžité zpětné vazby v podobě alespoň stručného zhodnocení. Samostatná práce žáků vyplnila většinu vyučovacího času, žáci neměli příležitost k ústnímu vyjádření. V jedné hodině byl zařazen žákovský referát doplněný ukázkami a obrázky z přinesených knih. V hodinách *občanské výuky* byla patrná snaha o řízenou diskusi, účastnilo se jí však jen několik žáků. Velmi dobré bylo zařazení modelové situace, v níž žáci předvedli možné řešení. Jejich aktivní účast se tak odrazila ve zvýšeném zájmu o probírané učivo. Kladným prvkem výuky *občanské výchovy* bylo její zřetelné ukončení, zhodnocení průběhu a výsledků. Ve sledovaných hodinách se však opakovaně vyskytlo nespisovné vyjadřování nejen žáků (neusměřováno), ale i učitele.

Plánování a přípravu výuky ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI jako velmi dobré, personální podmínky vynikající, materiální a psychohygienické podmínky průměrné. Celkově lze hodnotit vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura jako průměrné, dějepisů a občanské výchově jako velmi dobré.

Anglický jazyk, hudební výchova, rodinná výchova

Výuka sledovaných předmětů byla velmi dobře připravena a naplánována podle schválených učebních dokumentů. Bezprostřední příprava vyučujících na hodiny byla pečlivá a promyšlená. Stanovené výukové cíle byly reálné, vycházely z probíraného tématu učiva, odpovídaly možnostem a schopnostem žáků. Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami byli při plánování (i samotném průběhu výuky) zohledněni nejméně v hodinách hudební výchovy.

Učitelé hospitovaných hodin splňují odbornou a pedagogickou způsobilost s výjimkou jedné vyučující, která nespĺňuje způsobilost pedagogickou. Po stránce personální byla sledovaná výuka zabezpečena velmi dobře. Výuka probíhala v čistých a prostorných učebnách, vybavených standardním žákovským nábytkem a vyzdobených převážně žákovskými pracemi. Kmenové třídy slouží zároveň jako odborné učebny. Jejich prostředí s učební podnětností vždy pro jeden ze sledovaných předmětů nepůsobilo vždy esteticky. Nejlépe byla vybavena hudebna, ve které byl k dispozici klavír, reprodukcni zařízení a základní instrumentář. Byla prostorná i pro pohybová cvičení a tanec. Psychohygienu učení nebylo možné ve sledované výuce optimálně dodržet. Zařazením relaxačních chvil při zvyšující se únavě žáků se snažili vyučující alespoň trochu dodržovat zásady psychohygieny učení. Materiální a psychohygienické zajištění výuky bylo na průměrné úrovni.

Organizace výuky *anglického jazyka*, pestrost užitých forem a metod byly u jednotlivých tříd odlišné. Čím starší ročník, tím více byl uplatňován klasický, ale účelný frontální způsob výuky. Efektivní střídání jednotlivých činností umožňovalo žákům učivo procvičovat různými formami. Otázky neprovéřovaly pouze mechanické osvojení učiva, ale důraz byl kladen na pochopení vzájemných vztahů a souvislostí. Žáci byli důsledně vedeni ke schopnosti správně probrané učivo aplikovat. Velmi vhodně, především u žáků šesté třídy, se při výuce využily mezipředmětové vztahy. Ve všech hodinách žáci pracovali ve dvojicích nebo ve skupinách. Práce s chybou byla efektivní. Vstupní motivace chyběla. Byla nahrazena

sdělením obsahu hodiny. Naopak při průběžné motivaci bylo velmi dobře využito pochvaly a povzbuzení. Kontrolu samostatné práce prováděli žáci podle charakteru zadaného úkolu společně s učitelkou nebo samostatně. Hodnocením výsledků své práce získávali žáci zpětnou vazbu o své úspěšnosti. Klasifikace byla objektivní, závěrečné hodnocení učitelky prováděly bez zapojení žáků. Ve všech hospitovaných hodinách se žáci chovali slušně a dodržovali stanovená pravidla chování. Ze strany vyučujících měli pro učební činnost vytvořenou nestresující pracovní atmosféru. Jejich osobnost byla maximálně respektována. Ve vyučovacích hodinách se mluvilo výhradně anglicky. V oblasti velmi kvalitní komunikace převládala role učitelek, žáci měli menší prostor pro rozvoj komunikativních dovedností. Organizace výuky, použité formy a metody práce byly z hlediska účelnosti a efektivity na velmi dobré úrovni, stejně jako motivace a hodnocení, interakce a komunikace. Celkově byla kvalita výuky *anglického jazyka* na II. stupni velmi dobrá.

Vedení vyučovacích hodin v *hudební výchově* bylo osobité. Zkušený pedagog vedl žáky jednak k činnosti vokální a instrumentální, jednak poslechové. Doprovodným nástrojem byl klavír a kytara. Hudební projev i odborné znalosti vyučujícího byly na vysoké úrovni, což se pozitivně odrazilo na projevu a aktivitě žáků. Po dobu výuky byla vždy do činnosti zapojena celá třída. Žáci se specifickými poruchami byli pověřeni důležitými úkoly, které plnili s maximálním nasazením. Během výuky bylo využito bohaté škály hudebních nástrojů z Orffovy řady, žáci byli vedeni k samostatnému přemýšlení při opakování i probírání nového učiva a ke sdělování vlastních zkušeností či názorů. Při poslechu hudebních ukázek dokázali vyjádřit vlastní pocity. Průběžné hodnocení mělo na žáky zcela pozitivní dopad, hudební nadšení učitele zvyšovalo aktivitu celé třídy. Atmosféra v hodinách byla přátelská, způsob komunikace mezi učitelem a žáky svědčil o vzájemném respektu a důvěře. Osobnost dětí a učitele byla plně respektována. Hudební projev žáků (vokální a instrumentální) byl velmi kvalitní. Autoritu si učitel získal samozřejmostí a kvalitou mluveného a hudebního (pěveckého i instrumentálního) projevu. Kvalita výuky *hudební výchovy* byla vynikající

Organizace práce, užití metody a formy v *rodinné výchově* se od sebe v jednotlivých hodinách lišily. Nadměrný verbální projev učitelky, neumožňující spoluúčast žákům ve výuce, snižoval jejich pozornost a vedl k únavě až nepozornosti. Žáci dostali malý prostor k vyjádření vlastních poznatků, zkušeností, pocitů a názorů na tolik diskutované a aktuální téma drogy. Pokud byla položena problémová a vyvozující otázka směrem k žákům, vyučující si často sama odpovídala. Jediným zpestřením hodiny bylo vhodné zařazení videozáznamu k danému tématu, v jiné hodině práce skupinová, ve dvojicích i samostatná. Vzhledem k tomu, že žáci pravidla slušného chování nerespektovali, vyučující jen stěží prosadila své požadavky. Žáci na téma *sexuální výchova* nespolupracovali, přestože se vyučující snažila zaujmout žáky životními příběhy či kladením otázek k přemýšlení. Skupinové činnosti ztroskotaly na problémovém chování žáků a nezájmu o dané téma. Pokud reagovali žáci na dotazy vyučující, odpovídali nesouvisle a jednoslovně. Mezi učitelkou a žáky chyběla vzájemná důvěra, která byla potřebná pro dané téma k otevřenému a upřímnému vyjádření vlastních pocitů a názorů z oblasti sexuální výchovy. Kvalita výuky *rodinné výchovy* byla pouze vyhovující.

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání byla v uvedené skupině předmětů a sledovaných oblastech celkově na velmi dobré úrovni.

Matematika

Výuka předmětu je plánována v souladu se vzdělávacími dokumenty realizovaného učebního programu. Minimální časová dotace respektuje učební plán školy. Učivo je probíráno v souladu s příslušnými učebními dokumenty. Vyučující sledovaných předmětů mají zpracovány rámcové časově-tematické plány učiva. Jejich prostřednictvím je vytvořen

předpoklad pro kontinuitu výuky předmětu. Příprava výuky na jednotlivé hodiny byla velmi dobrá.

Všichni vyučující matematiky splňují vzhledem k platné právní normě podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vyučování matematiky probíhalo v kmenových třídách. Škola má pro zabezpečení názornosti výuku potřebné učební pomůcky. Učebnice a další učební texty používané při výuce i domácí přípravě žáků jsou schválené tituly a vyhovují potřebám výuky. Psychohygienické zásady byly ve výuce respektovány dle možností, které učební prostředí poskytovalo.

Organizace zhlédnutých hodin byla velmi dobře promyšlená a odpovídala stanoveným vzdělávacím cílům, pokyny vyučujících byly jasné. Stanovené vzdělávací cíle jednotlivých hodin byly reálné a respektovaly schopnosti žáků. K jejich dosažení učitelé volili vhodné vyučovací metody a formy práce, v průběhu výuky se stanovené cíle dařily plnit. Množství informací odpovídalo věku žáků i jejich možnostem. Při výuce, která byla organizována jako daltonský blok, byla ve větší míře zastoupena samostatná práce žáků. V ní mohli žáci efektivněji využít mimo jiné také vlastní znalosti, zkušenosti a dovednosti, mohli lépe procvičovat a upevňovat získávané poznatky. V úvodu probíhalo orientační zkoušení, při kterém prokazovali velmi dobré učební výsledky, uměli své znalosti správně aplikovat. Nové učivo navazovalo na probrané, bylo velmi dobře upevněno a procvičeno. Bezprostředně následující kontrola řešení zadaného úkolu byla účinnou zpětnou vazbou jak pro vyučující, tak pro žáky. Chybná řešení byla opravena. Velmi dobrá organizace názorné a efektivní výuky umožnila všem žákům úspěšně se do učebního procesu zapojit, řešit zadané úlohy alternativními cestami, srovnávat výsledky a běžně vyvozovat příslušné závěry.

Vstupní motivace nebyla zaznamenána, jednalo se o sdělení obsahu učiva. Častěji se v hodinách využívala průběžná motivace. Při orientačním ověřování znalostí žáci prokazovali znalosti předepsané osnovami jednotlivých předmětů. Vyučující využívali pozitivního posilování, žáky za dosažené výkony a často za jejich snahu chválili. K sebehodnocení vedli žáky zřídka. V závěru bylo provedeno stručné zhodnocení práce a splnění stanovených cílů.

Učitelé měli přirozenou autoritu, respektovali osobnost žáka. Příznivá pracovní atmosféra byla založena na vzájemném respektu a na rozvoji komunikativních a sociálních dovedností žáků.

Kvalita výuky matematiky měla ve sledovaných oblastech velmi dobrou úroveň.

Fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis

Výuka byla naplánována promyšleně a v souladu se vzdělávacími dokumenty. Počet týdenních vyučovacích hodin pro sledované předměty je dodržen, v případě přírodopisu a chemie je časová dotace během čtyřletého vzdělávacího cyklu v 6. - 9. ročníku posílena o jednu vyučovací hodinu.

Přírodovědným předmětům vyučovali učitelé, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle platné právní normy. Výuka fyziky a chemie probíhala v samostatných učebnách s přílehlými kabinety, výuka zeměpisu a přírodopisu v polo odborných učebnách. K názoru bylo využito dostatečné množství učebních pomůcek, demonstrační pokusy, a pomůcky pro laboratorní práce. Byly tak vytvořeny velmi dobré podmínky pro činnostní pojetí výuky. Výuka byla zabezpečena velmi dobře jednak didaktickou technikou a vhodnými učebnicemi, jednak dalšími učebními texty. Psychohygienické zásady výuky byly vesměs dodržovány.

Vyučovací metody a zvolené formy práce odpovídaly charakteru jednotlivých předmětů a probíranému učivu a souvisely s odbornými a metodickými zkušenostmi učitelů. Výklad

učiva byl jasný a pro žáky srozumitelný. Tempo výuky bylo přizpůsobeno jejich schopnostem a možnostem. Žáci se zapojovali do aktivní činnosti a spolupráce. To bylo sledováno zejména v hodinách s výraznou motivací a povzbuzováním žáků, při individuální práci s žáky, kteří péči a pomoc potřebovali. Ve sledované výuce *zeměpisu* byly efektivně a v maximální míře využívány kromě učebnic především mapy a školní atlasy a další přehledné tabulkové údaje. Vyučující vedl žáky k tomu, aby v nich viděli důležitý informační zdroj. Žáci s nimi dovedli pracovat, orientovat se v nich a vyhledávat potřebné informace. K doplnění a rozšíření poznatků byla využita i encyklopedická literatura a fotografie. Vyučování bylo názorné, mělo činnostní charakter, efektivně byly využity připravené pracovní listy. Poutavý výklad učitele, praktické aspekty učiva, ekologie životního prostředí i výchova k ochraně oceánu a rozumnému využívání jeho potenciálu v běžné výuce byla stejně efektivní jako v daltonském typu výuky, ve kterém byla v širokých vzájemných souvislostech probíraná problematika střední Evropy. Oba typy vyučování dovedly žáky zaujmout pro tvůrčí práci. Sledovaná výuka *fyziky* byla založena především na vlastní činnosti žáků. Hodina s daltonským typem výuky respektovala zásady zodpovědnosti, samostatnosti a spolupráce. Žáci řešili dané úkoly, využívali potřebné pomůcky pro praktické měření fyzikálních veličin a k získaným hodnotám při výpočtech přiřazovali požadované údaje. Pracovali ve skupinách a v případě potřeby reagovali nejdříve na pomoc spolužáka a pak teprve učitele. K výkladu učiva bylo efektivně využito zpětného projektoru, jednoduchou pomůcku byl podchycen zájem žáků o spolupráci. Výuka *chemie* měla velmi dobrou kvalitu, zejména po stránce organizace a tempa. Úvodní ověřování a zjišťování výchozích znalostí žáků svědčilo o velmi dobré úrovni zvládnutí učiva předepsaného učebními osnovami. Učitelé používali různé způsoby opakování probraného učiva, metody a formy práce a jednoduchou názornou pomůcku k tvorbě názvosloví. Výuka *přírodopisu*, kromě sdělení tématu a vzdělávacího cíle, byla zahájena vhodným motivačním rozhovorem. Zjišťování výchozích znalostí bylo ověřováno velmi příznivou a nestresující formou individuálního zkoušení. Po splnění úkolů žáci pozorovali preparáty v mikroskopu a sledované skutečnosti popisovali. Způsob výuky byl pro žáky zajímavý, poutavý a přiměřený jejich schopnostem. Ti se spontánně do výuky zapojovali, doplňovali výklad vlastními znalostmi a poznatky. Nové poznatky získávali nejen z výkladu, ale i pozorováním přírodnin a srovnáváním zjištěných informací. O svém pozorování hovořili s vyučujícími a společně vyvozovali závěry. Žáci prokazovali velmi dobré znalosti. Názorné učební pomůcky a učebnice, stejně jako vyučovací čas byly efektivně využity.

Ve vyučovacích hodinách přírodovědných předmětů bylo využito pestrých metod a forem práce, žáci tak mohli uplatnit své dosavadní poznatky a zkušenosti a dařilo se jim to. Kvalita výuky přírodovědných předmětů měla ve sledovaných oblastech celkově velmi dobrou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Průběh a výsledky vzdělávání měly na II. stupni ve sledovaných oblastech a sledovaných předmětech celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce školy je zpracována na velmi kvalitní úrovni, záměry mají jak dlouhodobý, tak krátkodobý charakter. Dříve než byla zpracována a pracovníci s ní seznámeni, byla provedena důkladná analýza, která respektovala jednak vnitřní připomínky zaměstnanců školy,

jednak vnější připomínky jiných subjektů, které participovaly na sledování a zároveň na hodnocení kvality vzdělávání. Nejvýznamnější prioritou je plánování výchovně vzdělávací činnosti v blocích podle daltonského plánu v průběhu celého výchovně vzdělávacího procesu. Pro tuto činnost vyčleňují učitelé 10-20 % času z týdenní dotace vyučovacích hodin, prvky plánují začleňovat také do běžně organizované výuky. Strategie této priority je v současné době ve fázi realizace a ověřování na II. stupni ZŠ. Koncepce je podporována pedagogickými pracovníky, rodiči, orgány státní správy a veřejností. Plánování je ucelené a promyšlené, ke kontrole a k hodnocení byl předložen celý soubor jednotlivých plánů. Na tvorbě ročního plánu, plánu práce školní družiny, výchovného poradce, plánu práce v oblasti PO a BOZP, plánu svolání zaměstnanců, programu prevence proti drogové závislosti, environmentální výchovy, na týdenních a měsíčních plánech participují kromě ředitelky a zástupců pro oba stupně všichni předsedové komisí a metodických sdružení, učitelé a provozní zaměstnanci. Pracovníci mají možnost vstupovat do plánování, své požadavky přenáší efektivním vnitřním informačním systémem včas. Jejich podněty jsou analyzovány a vyhodnocovány. Realizace dvou vzdělávacích programů (na I. stupni se vyučuje podle Obecné škola, na II. podle Základní školy) však není příliš vhodná. Je ale blokovou výukou podle daltonského plánu zajištěna tak, aby vyhovovala potřebám a zájmům žáků, aby se oba programy od sebe nelišily ani svým obsahem a strukturou, ani skladbou předmětů. Nabídka zájmové činnosti a skladba volitelných a nepovinných předmětů vhodně doplňuje výchovně vzdělávací činnost.

Plánování je na vynikající úrovni.

Organizování

Vzhledem k existenci vícero budov je organizování náročné. Přesto je velmi efektivní a funkční. Organizace práce a řízení školy jako příspěvkové organizace je přehledná. Všichni znají své kompetence a svoje úlohy při plnění povinností související nejen s přímou vzdělávací a výchovnou prací, ale také s dalším vzděláváním, provozem školy a vytvářením dobrého jména školy. Poradní orgány jsou ustaveny a plní svoji funkci, informační systém je rychlý, výkonný, efektivní a počítá se zpětnou vazbou. Získávané informace zevnitř i zvenku jsou využívány především ke zlepšování kvality výchovně vzdělávací činnosti, k inovaci vzdělávání, sebereflexi a sebehodnocení. Velmi pozitivní skutečností informačního systému je, že škola nejvíce využívá ke zlepšování práce zejména kritické připomínky, které může dále zpracovávat. Vynikajícím způsobem se prezentuje v rámci republiky a zahraničí. Výroční zpráva má vypovídající charakter, do činnosti se zapojují aktivně také rodiče. Rozhodnutí ředitelky školy jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná.

Kvalita organizování je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy velmi účinně využívá operativní řízení, pracovníci jsou vedeni systematicky. Požadavky na ně kladené jsou formulovány jasně a jednoznačně, plnění úkolů je pravidelně kontrolováno a vyhodnocováno. Pracovníci jsou vedeni k iniciativě. Vzhledem k zaměření školy na daltonský plán absolvovali všichni učitelé kurz „Daltonské metody ve vyučování“. Kromě toho více než čtvrtina pedagogů se během roku 2001 zúčastňovala různých jiných kurzů DVPP. Vedení školy i nadále další vzdělávání podporuje. Začínajícím učitelům je věnována soustavná péče, která je podle inspekčních zjištění na mimořádné úrovni: každý začínající pedagog má uvádějícího učitele v každém předmětu své aprobace. Uvádějící učitelé poskytují všestrannou pomoc, pravidelně hospitují v hodinách, provádějí rozbory a podávají písemné zprávy ředitelce školy. Případné problémy jsou operativně řešeny. Kritéria pro odměňování pracovníků jsou vytvořena a s pracovníky byla projednána. Hodnocení probíhá

průběžně, pracovníci jsou s ním seznamováni a mají možnost se k němu vyjádřit. Ve škole vládne kolegiální ovzduší, ochota a spolupráce nejen mezi učiteli navzájem, ale i mezi učiteli a vedením školy. O kvalitním vedení a motivování pracovníků svědčí i fakt, že škola má statut fakultní školy PdF MU v Brně.

Vedení a motivování pracovníků je celkově na vynikající úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly je pomyšlený. Kontrolní činnost postihuje oblast sledování kvality výchovně vzdělávací práce školy, provozu a hospodaření. Kvalita běžné hospitační činnosti je podpořena velmi častými náslechy účastníků z vnějšku. Ti se účastní průběhu vzdělávání v rolích nestranných pozorovatelů (odborníci, studenti, rodiče). Jejich postřehy se zaznamenávají do pedagogických deníků a dále se zpracovávají. Záznamy jsou přehledné, obsahují analýzu, která je účinným doporučením pro zlepšení práce. Na kontrolní činnosti se podílí mimo členy vedení také předmětové komise, metodická sdružení, uvádějící učitelé, výchovná poradkyně, třídní učitelé, hospodářské pracovnice, školník a vedoucí školní jídelny. K sebehodnocení využívá škola srovnávání učebních výsledků žáků formou čtvrtletních písemných prací mezi třídami v ročnících, výměnou testů s dalšími školami, analýzou výsledků přijímacího řízení na střední školy a rozborem výsledků a hodnocení testů SCIO.

Kontrolní činnost je systematická, pravidelná a příkladná.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve škole jsou promyšleným způsobem a systematicky vytvářeny vynikající podmínky pro vzdělávání.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ke zhodnocení efektivnosti využívání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu bylo stanoveno kontrolované období kalendářní rok 2001.

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

V roce 2001 škola obdržela ze státního rozpočtu dotaci ve výši 12 587 tis. Kč. Dotace byla vyčerpána na 99,9 % a nedočerpaná částka 195,30 Kč byla odvedena prostřednictvím zřizovatele do státního rozpočtu. Úspora vznikla nedočerpaním prostředků na povinné pojistné.

Dotace ze státního rozpočtu se na celkových neinvestičních nákladech (dále NIV) podílela 68,1 %.

Porovnáním rozpisu rozpočtu po poslední úpravě s výpisem zkrácené hlavní knihy k 31.12.2001 bylo zjištěno, že prostředky ze státního rozpočtu určené na mzdy byly vyčerpány na 100 %, prostředky na zákonné odvody na 98,1 % a prostředky na ostatní neinvestiční výdaje (dále ONIV) na 119,8 %. Přecherpaní bylo pokryto z úspor finančních prostředků určených na zákonné pojistné.

Hospodaření za sledované období roku 2001 bylo ukončeno kladným hospodářským výsledkem, kterého bylo dosaženo v doplňkové činnosti. Zřizovateli byl podán návrh na převedení dosaženého zisku do rezervního fondu.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Základní škola dodržela závazné ukazatele mzdové regulace roku 2001. U limitu počtu zaměstnanců vykázala úsporu 2,676 zaměstnanců (přepočtený počet).

Objem prostředků na platy ze státního rozpočtu vyčerpala na 100 %.

Škola vykázala shodné údaje o vyplacených mzdových prostředcích celkem za uplynulý kalendářní rok 2001 v účetní evidenci a ve statistickém výkazu P 1-04.

Vyplácení jednotlivých složek mzdy, nárokových i nenárokových, probíhá v souladu s platnými právními předpisy a vnitřním mzdovým předpisem.

Správnost zařazení pracovníků do platových tříd a stupňů byla ověřena u vybraných pedagogických i nepedagogických pracovníků. V této oblasti nebylo zjištěno porušení závazných právních předpisů. Osobní příplatky a odměny poskytnuté pracovníkům byly doloženy dekrety a řádným zdůvodněním. Celková výše nenárokových složek platu (osobních příplatků a odměn) z prostředků státního rozpočtu byla v kontrolovaném období r. 2001 vyplacena v poměru 80 % a 20 %.

Hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb bylo v roce 2001 upraveno zásadami čerpání a rozpočtem. Namátkovým ověřením čerpání fondu nebylo zjištěno porušení platného právního předpisu.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Prostředky státního rozpočtu určené na ONIV byly použity z 32,6 % na nákup učebnic a školních potřeb; z 36,8 % na nákup knih a učebních pomůcek; z 5,5 % na nákup osobních ochranných pomůcek; na další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) z 15,6 %; na úhradu věcných nákladů spojených se stravováním dospělých školských strážníků 9,5 %. Celkem byly prostředky na ONIV čerpány na 119,8 % rozpočtem stanovené částky, což bylo umožněno převodem částky uspořené na pojistném do ONIV. Mimo rozpis rozpočtu byly finanční prostředky vynaloženy ještě na nákup dlouhodobého drobného hmotného majetku a k úhradě zákonného pojištění odpovědnosti za pracovní úrazy. Se svolením zřizovatele byla částka určená na úhradu věcných nákladů za stravování dospělých školských strážníků použita na vybavení školních jídelen nádobím a kuchyňským náradím.

V přepočtu na jedno dítě bylo použito na nákup učebnic a školních potřeb 208,00 Kč, na nákup učebních pomůcek a knih 103,60 Kč a na DVPP 89,50 Kč.

Účetní jednotka účtuje v soustavě podvojného účetnictví, řídí se ustanoveními zákona o účetnictví v platném znění a vydaným opatřením ministerstva financí, které stanoví účtovou osnovu a postupy účtování pro příslušný rok.

Oprávněnost použití finančních prostředků ze státního rozpočtu na ONIV bylo zhodnoceno u namátkou vybraných účetních dokladů, včetně účetních dokladů souvisejících s použitím finančních prostředků na integraci postižených žáků. Účetní doklady splňovaly všechny náležitosti vyplývající z platného právního předpisu a z hlediska použití finančních prostředků státního rozpočtu nebyly shledány nedostatky.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Rozpočtovým opatřením č. 42 ze dne 29. října 2001 byly organizaci ze státního rozpočtu přiděleny účelově určené finanční prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků ve výši 19 000 Kč. Z těchto prostředků byly pedagogickým pracovníkům uhrazeny vzdělávací akce s akreditací MŠMT ČR. Vyúčtování bylo provedeno v souladu s právním předpisem.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

V roce 2001 základní škola neobdržela ze státního rozpočtu žádné investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy je zpracována velmi podrobně a výstižně. Detailně se věnuje čerpání finančních prostředků na nákladových účtech s ohledem na poskytovatele dotace. Obsahuje všechny údaje, které jsou požadovány platným právním předpisem.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

V hodnocených oblastech nebylo ve sledovaném období zjištěno nehospodárné nebo neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu. Poskytnuté finanční prostředky byly se státním rozpočtem zúčtovány v souladu s platným právním předpisem.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství a minimální preventivní program

Funkce výchovného poradce je zajištěna zkušenou učitelkou, která se v dané oblasti dále vzdělává, účastní se porad a příslušných školení. Od září 2002 je přihlášena k čtyřsemestrovému studiu výchovného poradenství. Odborné informace předává ostatním pedagogickým pracovníkům na poradách. Její činnost vychází z ročního plánu, který je rozpracován do jednotlivých měsíců školního roku. Eviduje všechny žáky se specifickými potřebami. V rámci výuky je jim v menší nebo větší míře poskytována podpora tzv. vnitřní diferenciací. Integrovaní žáci (25) jsou vyučováni dle individuálních plánů a někteří z nich jsou v jednotlivých předmětech (matematika, jazyk český, jazyk anglický) hodnoceni slovně. O všech jsou podrobně informováni všichni učitelé. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje s pedagogicko - psychologickou poradnou a rodiči žáků. Má stanoveny konzultační hodiny, které rodiče i žáci plně využívají. O všech ústních, písemných i telefonických jednáních si vede záznamy. Výchovná poradkyně má přirozenou autoritu, kterou si získala důvěru žáků. Ti se na ni obrací se svými problémy osobně nebo využívají schránku důvěry. Již druhým rokem organizuje výchovná poradkyně pro žáky druhého stupně „Den proti drogám – Jak zdravě žít“. Přednášky na aktuální témata (šikana, dopravní výchova, zdravý životní styl, sexuální výchova, zneužívání léků, kriminalistika, AIDS, cestování, ekologie) vedli odborníci ze zdravotnictví, psychologických poraden, protidrogových středisek, Policie ČR, sexuologové a pedagogové.

Minimální preventivní program ve škole je vypracován metodikem prevence sociálně patologických jevů ve spolupráci s výchovným poradcem. Pedagogický sbor je s minimálním preventivním programem a se závěry schůzek metodiků prevence seznamován na poradách. Někteří vyučující se na realizaci aktivně podílí tím, že do výuky průběžně zařazují témata s protidrogovou prevencí (chemie, přírodopis, občanská výchova, český jazyk, rodinná výchova či výtvarná výchova). Žákům i rodičům byly předány informace o institucích, které pomáhají řešit závislost na drogách.

Výchovné poradenství je na velmi dobré úrovni.

Školní družina

Cílová kapacita školní družiny je 160 žáků. Ve školním roce 2001/2002 má školní družina šest oddělení. Organizace školní družiny se řídí platnými předpisy. Provoz školní družiny začíná v 6,30 hodin a končí v 16,30 hodin. Všechny děti i vychovatelky se řídí vnitřním řádem školní družiny, který je zpracován velmi podrobně. Zájmová činnost dětí na I. stupni je zajišťována v odpoledních hodinách v zájmových kroužcích organizovaných ve školní družině. Do těchto kroužků však mohou docházet i děti, které školní družinu nenavštěvují a nejsou v ní přihlášeny. Z hlediska prostorových a psychohygienických není vhodné umístění některých oddělení ve třídách, ve kterých probíhá vyučování.

Činnost školní družiny je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Další vzdělávání učitelů

Základní škola je organizačním střediskem Asociace Českých daltonských škol (AČDŠ). Asociace je akreditována u MŠMT ČR jako vzdělávací instituce pro pedagogické pracovníky. Je jednou z pilotních škol, které se v oblasti výchovně vzdělávací činnosti zaměřily na způsob výuky podle daltonského plánu.

Provádí spolu s jinými pilotními školami v Brně řadu školení a výcviků v daltonském způsobu vzdělávání a své zkušenosti předává jako fakultní škola PF MU v Brně nejen studentům učitelství, ale i učitelům z celé ČR, kteří o tento způsob výuky jeví jakýkoli zájem. V letošním školním roce se zde konala v pořadí již 6. mezinárodní konference pod záštitou primátora města Brna, odboru školství a odboru zahraničních vztahů Magistrátu města Brna ve spolupráci s městskou částí Brno-Střed. Prezentace odborníků na konferencích má velký mezinárodní rozsah (zástupci z Japonska, Číny, Austrálie, USA, evropské země). Čeští a zahraniční pedagogové si zde v seminářích předali a předávají každoročně svoje zkušenosti se vzděláváním a výchovou žáků. Učitelé zdejší školy jsou systematicky ve zvoleném stylu organizace výchovně vzdělávací práce. AČDŠ spolu s orgány státní správy a samosprávy ve školství zajistila pracovní stáže celkem pro 300 brněnských učitelů ze základních a středních škol v Utrechtu (Holandsko), se kterým udržuje od roku 1994 město Brno družební styk.

V činnosti AČDŠ dosáhla škola a její zaměstnanci řadu úspěchů. Jejich práce je podporována Magistrátem města Brna, městskou částí Brno-Střed, odborem školství mládeže a tělovýchovy KÚ Jihomoravského kraje a v neposlední řadě rodiči a jinými subjekty.

Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které významně přesahuje rámec školy, vykonali a vykonávají učitelé a vedení školy zcela mimořádnou a příkladnou činnost.

Tematika mimořádných situací ve vzdělávacím programu

Současně s orientační inspekcí proběhla ve škole tematická inspekce zaměřená na realizaci pokynu MŠMT čj. 34 776/98-22 k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacího programu základních a středních škol.

Na škole je dostatek odborného materiálu k ochraně člověka za mimořádných situací. Pedagogové mají k dispozici zákon, vyhlášku, příručku MŠMT a Hasičského záchranného sboru ČR, videofilm Ochrana obyvatelstva za mimořádných situací, dále vhodné učební pomůcky. Ani v jedné z budov školy nejsou prostory k úkrytu.

Informace o této problematice jsou předávány ředitelkou školy na pedagogické radě na začátku školního roku a pro učitele jsou určeny úkoly vyplývající z pokynu MŠMT čj. 34 776/98-22. Zpracování jednotlivých témat do tematických plánů je stanovené vedením školy. Na prvním stupni ZŠ je zpracována tematika ochrany člověka za mimořádných situací v předmětech prvouka, přírodověda a vlastivěda. Praktické ověření znalostí žáků se provádí formou soutěží v rámci turistických vycházek. Na II. stupni ZŠ jsou témata zpracována

diferencovaně v tematických plánech jednotlivých ročníků v předmětech zeměpis, fyzika, chemie, občanská a rodinná výchova. Ověření teoretických a praktických znalostí je provedeno na konci školního roku v jednom dni pro všechny ročníky druhého stupně. Praktický nácvik evakuace proběhl ve všech budovách školy a je o ní proveden zápis v třídních knihách a přehledu výchovné práce tříd MŠ, v knize PO.

Vzdělávání učitelů k této problematice bylo v posledních dvou letech pouze k tématu první pomoc.

Ředitelka školy spolupracuje s Hasičským záchranným sborem a pracovníky Integrovaného záchranného systému Magistrátu města Brna.

V ZŠ byla v devátém ročníku testována formou „Dotazníku pro žáky“, skupina 37 žáků. Znalosti a praktické dovednosti žáků týkající se ochrany za mimořádných okolností jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Sledované jevy k realizaci pokynu MŠMT čj. 34 776/98-22 jsou celkově hodnoceny ČŠI jako vynikající.

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Školní jídelna je součástí odloučeného pracoviště školy v ulici Rašínova 3, Brno. Stravovací zařízení je situováno ve zvýšeném přízemí budovy a zahrnuje varnou kuchyni s umývárnu bílého a černého nádobí, prostorem na výdej obědů a příjem použitého nádobí, část skladovacích prostorů, kancelář vedoucí jídelny a administrativní pracovnice, sociální vybavení pro zaměstnance se šatnou a sprchou. Na kuchyni navazuje rekonstruovaná příjemně působící jídelna s 50 místy u stolů, vybavena salátovým bufetem doplněným termonádobou s nabídkou nápojů. Jídelna je s kuchyní propojena výdejními okénky a okénky na příjem použitého nádobí. Výdej obědů probíhá ve třech směnách v souladu s rozvrhem školy.

Před zahájením výdeje obědů žákům a zaměstnancům školy probíhá příprava stravy do termonádob pro výdejnu Základní školy Brno, Husova 17 a výdejnu Církevní zdravotnické školy. V této době dochází do jídelny důchodci, bývalí zaměstnanci školy a cizí strážníci, pro obědy připravené v jídlonosičích. Současně probíhá výdej obědů do jídlonosičů rodičům nemocných žáků tak, aby výdej pro docházející strážníky byl podle platných předpisů ukončen před počátkem výdeje obědů pro žáky školy. Výdej stravy je ukončen do tří hodin po ukončení tepelné úpravy pokrmů.

Původní varné a technologické vybavení školní kuchyně bylo doplněno o nový varný kotel, konvektomat, robot a vyhřívanou výdejní jednotku. Vzhledem k počtu připravovaných jídel a počtu zaměstnanců kuchyně jsou varné a přípravné prostory vyhovující po stránce prostorové. Vybavení výdejny na ulici Husova 17 odpovídá dennímu počtu vydávaných jídel.

Prostředí obou školních jídelen na ulici Rašínova 3 i na ulici Husova 17 působí velmi příznivě na žáky ve smyslu vytváření a upevňování návyků kulturního stolování.

Ve školní kuchyni je pro děti a dospělé strážníky připravováno stejné jídlo v souladu s příslušnou vyhláškou a recepturami pro školní stravování, váhově odlišené podle dané věkové kategorie. Zeleninový nebo ovocný salát je podáván minimálně dvakrát týdně. Zaměstnanci odebírají v souladu s platnou právní normou pouze jedno hlavní jídlo denně, tj. oběd v průběhu pracovní směny.

Po konzultaci s dětskou lékařkou a rodiči je pro tři strážníky připravována bezlepková dieta.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Finanční normativy na nákup potravin byly v roce 2001 pro jednotlivé kategorie strávníků stanoveny v souladu s vyhláškou o školním stravování. Jejich čerpání v jednotlivých měsících a za celé kontrolované období nebylo rovnoměrné. Celoroční plánovaný limit finančních normativů, který současně vypovídá o hospodaření s poplatky strávníků, byl nedočerpán.

Plná kalkulační cena jídla, která zahrnuje cenu potravin a mzdové a provozní náklady na přípravu jedné porce hlavního jídla, byla správně zpracována a písemně doložena. Věcné náklady na přípravu stravy jsou účtovány důchodcům, bývalým zaměstnancům školy a studentům i dospělým strávníkům Církevní střední zdravotnické školy v souladu s principem rozpočtu regionálního školství a rozdílností zřizovatele.

Cizím strávníkům je poskytováno stravování na základě uzavřených smluv a v souladu s platnými předpisy je jim účtována plná kalkulační cena.

Plnění výživových ukazatelů bylo doloženo výpočtem spotřebního koše potravin za celé kontrolované období roku 2001. V souladu s vyhláškou o školním stravování byla sledována průměrná spotřeba deseti vybraných druhů potravin na strávníka a den. Spotřeba sledovaných druhů potravin byla v rámci přípustné tolerance plněna.

Doporučený počet zařazení jednotlivých pokrmů, zajišťující pestrost jídelního lístku, byl v náhodně vybraném vzorku dvou měsíců dodržen.

Strava je připravována podle receptur pro školní stravování. Z denních výdejků potravin vyplývá, že byly použity potraviny v souladu s recepturami a technologickými postupy pro přípravu stravy pro děti školního věku.

Hodnocení správnosti, úplnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence

Evidence školního stravování je vedena pomocí PC programu GASTRO MANAŽER fa ISIS. Jednotlivé výstupy z programu poskytují informace o stravovaných osobách a poplatcích za stravování, skladové evidenci, denním přehledu stravování ve výdejkách potravin a o celkovém hospodaření s finančním limitem na nákup potravin.

Předložené výstupy podávají přehled o hospodaření školní jídelny v jednotlivých měsících a obsahují všechny náležitosti účetních dokladů.

Provoz školní jídelny probíhá v organizačně vyřešených provozních podmínkách, za dodržování technologických postupů při přípravě stravy pro děti školního věku, při správně a průkazně vedené evidenci školního stravování. V hodnoceném období byl nedočerpán finanční limit na nákup potravin. Provoz je na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- harmonogram organizace dne, kdy probíhá ověření teoretických a praktických znalostí žáků druhého stupně
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, individuální plány integrovaných žáků a žáků se specifickými poruchami učení, přehledy výchovné práce MŠ a ŠD, písemné a kontrolní práce a sešity žáků, žákovské knížky
- zápisy z pedagogických rad ve škol. roce 2001/2002, metodického sdružení 1.-2. roč., 3.-4. roč. a předmětových komisí
- koncepce rozvoje školy, plány práce, roční plány, měsíční a týdenní plány, rozpisy daltonského plánu, extra úkoly pro žáky I. stupně
- tematické plány, projekty daltonského plánu I. a II. stupně, učební plány školy

- kniha požární ochrany
- dokumentace k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků ve škol. roce 2000/2001, 2001/2002
- seznam materiálu skladu CO
- zřizovací listina ze dne 30. dubna 2001 včetně dodatků
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. BM0001/246 s účinností od 1. února 2002
- žádost o změnu zařazení školy - předškolního zařízení - školského zařízení do sítě škol s účinností od 18. dubna 2001
- směrnice č. 15 - Vnitřní platový předpis ze dne 1. července 2000
- výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za období 1. - 4. čtvrtletí 2001 ze dne 13. ledna 2002
- personální dokumentace 32 pedagogických pracovníků, u nichž byla provedena hospitace - osobní čísla 40808, 365, 749, 324, 65610, 67941, 321, 322, 2734, 304, 323, 76202, 24101, 820, 305, 320, 49604, 49588, 25964, 80520, 106, 1661, 302, 750, 289, 39934, 49272, 685, 121, 44930, 4960, 89442
- personální dokumentace 12 namátkově vybraných nepedagogických pracovníků - osobní čísla 491, 195, 8156, 167, 42868, 1315, 196, 445, 57416, 211, 71516, 1031
- rozpočet NIV roku 2001 po poslední úpravě, rozpočtové opatření č. 042 ze dne 29. října 2001
- výroční zpráva o hospodaření za rok 2001
- výpis zkrácené hlavní knihy za rok 2001 ze dne 25. ledna 2002
- rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací (v Kč) sestavená k 31.12.2001 (Úč OÚPO 3-02) ze dne 22. ledna 2002, Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací (v Kč) sestavený k 31.12.2001 (Úč OÚPO 4-02) ze dne 22. ledna 2002; Příloha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31.12.2001 (Úč OÚPO 5-02) ze dne 22. ledna 2002
- rozpočet FKSP na rok 2001 ze dne 5. ledna 2001
- organizační směrnice č. 28/2001 – Zásady pro čerpání FKSP, ze dne 1. října 2001
- opis účtového rozvrhu
- výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30.9.2001 sestavený dne 4. října 2001
- dokument – údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých OŠMT MMB v roce 2001
- ze dne 6. února 2002
- výpisy obrátů na účtech 521.50-Hrubé mzdy, 521.60-Hrubé mzdy-dohody, 501.52-učebnice, školní potřeby, 501.53-Knihy, učební pomůcky; 501.59-ŠÚ ostatní; 501.57-ŠÚ DDHM; 501.60-ŠÚ pracovní oděvy; 518.58-ŠÚ ostatní služby
- účetní doklady, kterými je doloženo čerpání části prostředků ze státního rozpočtu: č. 3000007,3000014,3000022, 3000051, 3000112, K180, K228, , K425, K 431, K432, K440, K444, K696, K754, K760, K764, K779, K786, K872, K885
- výkaz o společném stravování dětí a mládeže Škol (MŠMT) V17-01 podle stavu k 15. 10. 2001
- výdejky potravin za rok 2001
- denní přehled stravovaných osob za měsíc prosinec 2001

- kalkulace věcných a mzdových nákladů pro rok 2001
- spotřební koš pro žáky a dospělé strážníky základní školy v jednotlivých měsících za rok 2001
- přehled o čerpání finančních norem na nákup potravin v měsíci lednu a prosinci 2001 ve všech kategoriích strážníků
- hlášení o školním stravování za měsíce leden a prosinec 2001 ve všech kategoriích strážníků
- vnitřní směrnice o poskytování osobních ochranných pracovních prostředků pro rok 2001

ZÁVĚR

Způsob běžné organizace výuky a procesuální zaměření vzdělávání a výchovy s prioritami a principy daltonského plánu (svoboda výběru, samostatnost, spolupráce v týmu a zodpovědnost) dává žákům na I. stupni mnoho příležitostí k rozvoji jejich osobnosti. Žáci se učili adekvátní a velmi zajímavou formou vzhledem ke svému věku a zkušenostem získávat poznatky, dovednosti, návyky a kompetence ve všech sledovaných předmětech. Dokáží řešit své problémy nejdříve samostatně, pak hledají pomoc v týmu své pracovní skupiny, až potom se teprve táží své učitelky. Všechny použily vynikajících a efektivních metod a forem práce, soustavného a dlouhodobého hodnocení práce žáků. Na druhé straně i žáci jsou zvyklí hodnotit své spolužáky, na trvalé sebehodnocení podle daltonských principů. Celkově měl průběh a výsledky vzdělávání a výchovné práce na prvním stupni mimořádně příkladnou úroveň.

Také na II. stupni vedli učitelé žáky k činnosti a aktivní účasti (mimo rodinnou výchovu) ve výuce. Materiální a psychohygienické podmínky sledovaného průběhu vzdělávání jsou celkově na průměrné úrovni. Na velmi dobré úrovni je vybavena tzv. studovna, která slouží především pro daltonský způsob výuky. Žáci při sledované výuce prokazovali dobré znalosti a vědomosti včetně sociálních dovedností. Svě kompetence dokázali vhodně využívat a to zejména při výuce v daltonském bloku.

Škola má na obou stupních téměř optimální složení pedagogického sboru vzhledem k požadovaným podmínkám odborné pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků daných právní normou. Kontrolou dokladů odborné a pedagogické způsobilosti u hospitovaných pedagogických pracovníků bylo pouze v jednom případě zjištěno nesplnění podmínky pedagogické způsobilosti pro výkon pedagogické činnosti. Absence pedagogické způsobilosti neměla v zásadě negativní vliv na kvalitu sledovaného průběhu vzdělávání.

Výchovně vzdělávací práce je řádně plánována, pracovníci jsou dále vzděláváni, jsou vynikajícím způsobem vedeni a motivováni, jejich činnost je pravidelně kontrolována a hodnocena, mají sami zájem na vytváření dobrého jména školy.

Škola se prezentuje efektivním způsobem na veřejnosti, příkladně spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy ve školství, s rodiči a vzdělávacími institucemi doma i v zahraničí. V této oblasti vyvíjí jak vedení, tak všichni pracovníci školy zcela mimořádné a příkladné úsilí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	PaedDr. Petr Zábranský	PaedDr. Petr Zábranský, v.r.
Členové týmu	Mgr. Ladislava Hodonská	Mgr. Ladislava Hodonská, v.r.
	PhDr. Helena Kneselová	PhDr. Helena Kneselová, v.r.
	Mgr. Jaroslav Krška	Mgr. Jaroslav Krška, v.r.
	PhDr. Renata Ševčíková	PhDr. Renata Ševčíková, v.r.
	Mgr. Zdeňka Vladíková	Mgr. Zdeňka Vladíková, v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Věra Gazárková-kontrolní pracovnice
Hana Linhartová- kontrolní pracovnice
Helena Svobodová – kontrolní pracovnice

V Hodoníně dne 30. května 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. 6. 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Jana Matoušková

Jana Matoušková v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: odbor školství KÚ Jihomoravského kraje	2002/07/09	181a/2002
Zřizovatel : Městská část Brno-Střed	2002/07/09	181b/2002
Magistrát města Brna	2002/07/09	181c/2002

Rada školy:	nezřízena	-
-------------	-----------	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány